

komme herind falde Landet til Byrde. At jeg opfatter denne Forordnings Hensigt rigtigt, troer jeg allerede fremgaaer af Forordningens Overskrift; thi naar den betegner sig som en Forordning, der har til Hensigt at træffe Foranstaltninger, hvorved fremmede Haandværksvendenes Omflakken her i Landet forhindres, ligger deri et stærkt Beviis for min Mening, og ved at tage Hensyn til de Bestemmelser, den ærede Landsstingsmand fremhævede, vil man finde det Samme bestyrket. Hvad § 2 gaaer ud paa, er det, at der skal sørges for, at de Paagjældende ikke mangle det Fornødne til de foreløbige Subsistensmidler, uden hvilke de sandsynligviis maatte falde fattigvæsenet til Byrde. Og hvad jeg navnlig maa lægge Vægt paa, er, at Bestemmelsen i § 2, som ogsaa den ærede Landsstingsmand selv fremhævede, ikke blot gjælder Haandværksvendene fra Udlandet, men ogsaa dem, der komme fra de til Riget hørende Hertugdømmer. Denne Paragraph angaaer saaledes et reent Forsørgelsespunkt.

Det Samme gjælder med Hensyn til § 14. Ogsaa der er Grunden til Bestemmelsen angivet, nemlig den, at de omhandlede Personer ikke skulle komme til uden videre at falde Landet til Byrde. Men ligesom der ved § 2 var en særlig Omstændighed som jeg tillod mig at fremhæve, saaledes er det Samme Tilfældet med Hensyn til denne Paragraph, den Omstændighed nemlig, at disse Foranstaltninger ikke blot kunne træffes med Hensyn til Personer, der komme fra Udlandet, men at det Samme gjælder ogsaa med Hensyn til Indviider, der her i Riget forlade et Sted for at begive sig et andet Sted hen. Paragraphen har ikke at staffe med Andet, end hvad der angaaer Løsgængerforholdene, dens Niemed er alene at værne om Communerne, at de ikke skulle komme til at bære de Afgifter, der ere en Følge af Løsgængeriet. Ligesom jeg saaledes troer, at det kun er en fjern Berøring, hvori disse Bestemmelser kunne komme med Pasvæsenet, og ligesom jeg mener, at denne Berøring, forsaavidt den kan genere den Paagjældende, falder bort ved Loven, fordi han kan komme ind uden Pas og fordi Controllen først begynder, naar han vil søge Fortjeneste, saaledes vil ogsaa Betragtningen af Løsgængerfor-

holdet og Forsørgelsesforholdet være det, der kommer til at være det væsentligste Hensyn ved deres Anvendelse.

Jeg sagde før, at man ved at optage Ændringsforslaget vilde komme til at optage Noget, der ikke vedkom det egentlige Pasvæsen; men jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at dette Ændringsforslag maaffee ogsaa fra en anden Side kunde have Betænkelighed. Det gaaer ud paa, at Bestemmelserne i Forordningen af 10de December 1828 skulle ophæves med Hensyn til de i § 1 omhandlede Stater. Sa, med Hensyn til disse vil det ikke føre nogen synderlig Ulempe med sig; thi det vide vi jo alle, at fra England vil der ikke komme mange Haandværksvendene hertil. Fra Sverrig kommer der vel adskillige, men det er dog forholdsviis kun en Ubetydelighed. Det, som det kommer an paa, er, at der ikke slaaes Noget fast i denne Lov, der for de tybste Løsgængere kan aabne Afgangen til Landet, og det vil man, naar man vedtager Ændringsforslaget. Siger man, at det skal ophæves i Forhold til de Nationer, der ere nævnte i § 1, og at Kongen skal være bemyndiget til, naar andre Stater aabne Afgangen uden Pas til deres Lande, saa at give en lignende Fritagelse — saa aabne vi Veien for en Oversømmelse af tybste Løsgængere her til Danmark. Det ærede Thing gjør sig ingen Forestilling, vel nok om Massen af de Tybtere, der saaledes komme herind, men ikke om hele Massen af de Ulemper, der udbille sig deraf. Det er meget almindeligt, at hele Nar gaae hen, før det er muligt at faae bort igjen herfra Landet en saadan indvandret tybft Løsgænger. Man kan sende ham tilbage med Tvangspas til det Sted, hvor han er født, og hvor hans Hjemstavn er, og Vedkommende generer sig da, idetmindste i mange Tilfælde, ikke ved ligefrem at nægte, at det er de Personer, der ere fødte paa dette Sted. Vi faae dem da her tilbage og blive som oftest nøbte til at beholde dem. Og hvis man nu hæver Bestemmelsen i Forhold til de i § 1 omtalte Stater, vil man ganske vist, naar andre Stater senere melde sig og sige: „nu have vi hævet vore Bestemmelser derom; hæb I nu Eder!“ meget vanskelig kunne undslaae sig for at følge